

ГЕОЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ЗЕМЕЛЬ м. ХАРКОВА

К. А. МАМОНОВ, А. В.КОРНІЄЦЬ

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова (м. Харків, Україна)*

На формування та використання земель міст здійснюють вплив система екологічних факторів. Для комплексної оцінки геоєкологічного стану м. Харкова здійснюється аналіз атмосферного повітря, планувальних обмежень, стану водного басейну та ґрунтів, анафелогенності територій, радіаційного стану, електромагнітного фону, акустичного режиму, шумових трансформацій, природно-заповідного фонду, природоохоронних територій.

Територіальними складовими міста виступають дороги, промисловість, річки, зелені насадження, житлові забудови. У результаті аналізу визначено, що на геоєкологічний стан земель м. Харкова впливають промислові підприємства більшість з яких зосереджено у Немишлянському (22) та Холодногірському (21) адміністративних районах (рис. 1).

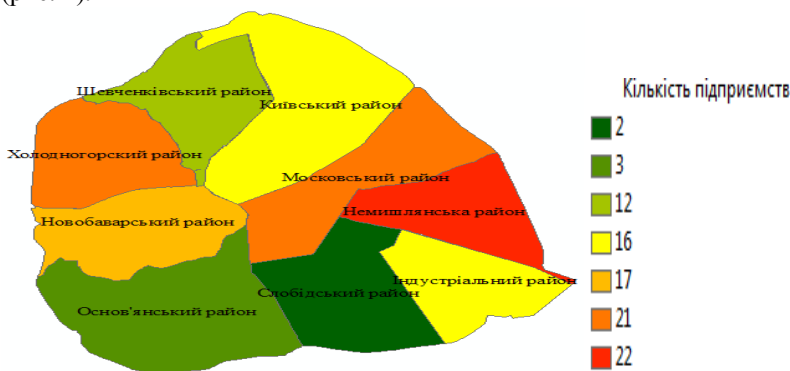

Рисунок 1. Кількість підприємств м. Харкова за адміністративними районами

Найменша їх кількість спостерігається у Основ'янському та Слобідському адміністративних районах.

На геоєкологічний стан впливають викиди шкідливих речовин, структура яких у 2015 р. представлено на рисунку 2.

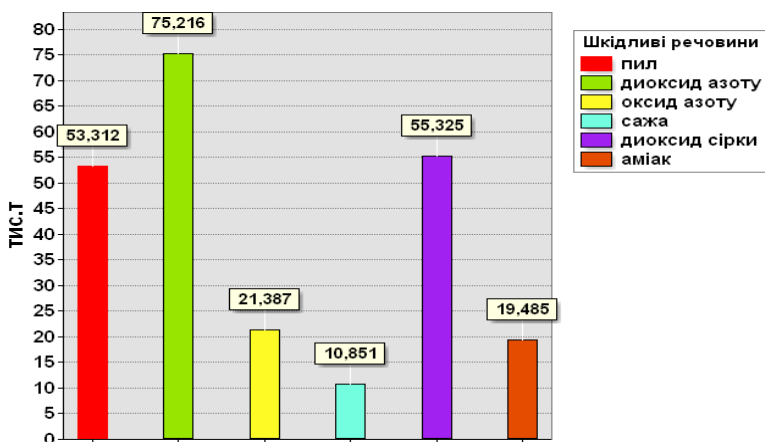

Рисунок 2. Структура викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря у 2015 р.

Більшість викидів шкідливих речовин формуються із діоксиду азоту, діоксиду сірки та пилу. Проводячи просторових аналіз викидів основних шкідливих речовин встановлено, що, зокрема, викиди пилу протягом 2011 – 2015 рр. зростали (рис. 3, 4). Поширюється географія їх викидів, що негативно впливає на геоекологічний стан м. Харкова.

Таким чином, на сучасному етапі геоекологічний стан земель м. Харкова характеризується його погіршенням внаслідок зростання викидів забруднюючих речовин. Тому важливого значення має подальше комплексне дослідження геоекологічних аспектів використання земель міста та розробки напрямів формування та реалізації геоекологічного моніторингу.

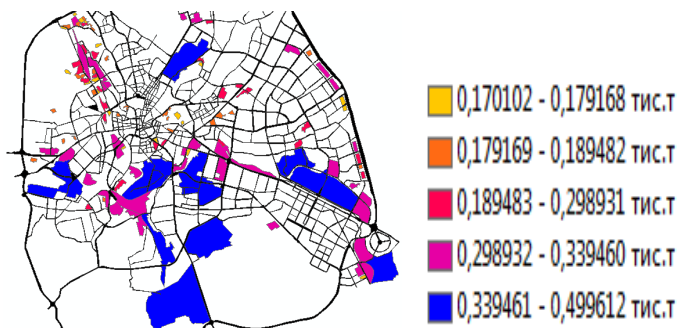

Рисунок. 3 – Викиди пилу в атмосферному повітрі м. Харкова у 2011 р.

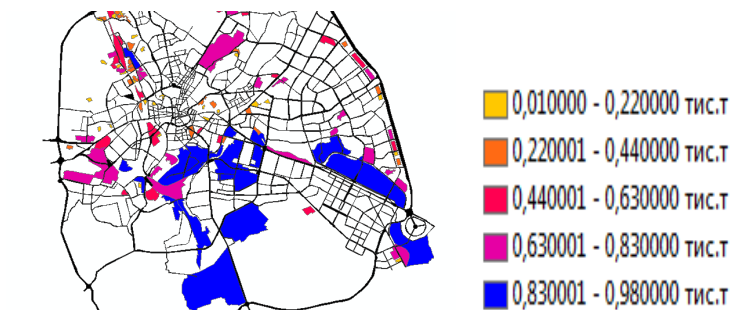

Рисунок 4 – Викиди пилу в атмосферному повітрі м. Харкова у 2015 р.

МІСЬКІ АГЛОМЕРАЦІЇ У ВІТЧИЗНЯНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

О. В. ЗАВАЛЬНИЙ, А. М. ПАНКЕЄВА,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова (м. Харків, Україна)*

E-mail: pankeevaanna@i.ua

Дослідження питань розвитку та формування міських агломерацій сьогодні стають все більш актуальними. В Україні формування міських агломерацій стримується відсутністю державної політики у сфері сприяння процесу агломерування. Так, у вітчизняному законодавстві досі чітко не визначено поняття «агломерація» та чітких критеріїв, які б допомогли встановити її межі, а до існуючого адміністративно-територіального устрою України термін «агломерація» не має прямого відношення.

Офіційне визначення терміну «міська агломерація» дане в Постанові Кабінету Міністрів України від 17 березня 2000 р. № 521 «Про Основні напрями забезпечення комплексного розвитку малих монофункціональних міст» (втратила чинність) є наступним: «міська агломерація – компактне територіальне розміщення міських населених пунктів, об'єднаних інтенсивними господарськими, трудовими і культурно-побутовими зв'язками». Також, в законодавстві України термін «агломерація» зустрічається ще в одному Законі України, одному Указі Президента України, одній постанові Верховної Ради України, двох постановах Кабінету Міністрів України та одному розпорядженні Кабінету Міністрів.

Оскільки систему адміністративно-територіального устрою України встановлює безпосередньо Конституція України, а поняття «агломерація» або «міські агломерації» в ній не згадуються. Тому, з юриди-